

**РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ“
ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ**

КОНСПЕКТ ПО ГРАЖДАНСКО ПРОЦЕСУАЛНО ПРАВО

Лектор: доц. д-р Петър Бончовски

1. Същност на гражданския процес: защита – санкция; динамичен фактически състав; правоотношение.
2. Обхват и система на гражданското съдопроизводство.
3. Материално право и граждански процес. Способи за защита на материални граждански права.
4. Принципи на гражданското съдопроизводство: система на принципите.
5. Състезателно начало. Диспозитивно и служебно начало. Взаимодействие между действията на съда и страните при установяване фактическата страна на спора.
6. Принцип за търсене на истината. Законност. Вътрешно убеждение. Решаване на делата в разумни срокове.
7. Съд; съдебен състав; отвод на съдия. Процесуални действия на съда (актове, призовавания и съобщения). Процесуални действия на страните.
8. Форма и време на процесуалните действия. Процесуални бездействия (процесуална тежест).
9. Иск. Същност на иска. Елементи на иска.
10. Право на иск. Процесуални предпоставки. Цена на иска.
11. Видове иски - установителен иск; осъдителен иск; преобразуващ иск.

12. Предявяване на иска. Редовност на исковата молба. Правни последици от предявяването на иска.
13. Предмет на делото. Компетентност по обуславящи въпроси.
14. Подведомственост. Обща юрисдикционна власт на съдилищата.
15. Юрисдикция по спорове с международен и с трансграничен елемент. Възражение за наличие на арбитражно споразумение.
16. Подсъдност. Понятие, видове, правно значение.
17. Родова подсъдност. Правно значение.
18. Местна подсъдност. Правно значение.
19. Страни. Понятие и видове страни.
20. Надлежна страна – процесуална и материалноправна легитимация. Процесуална субституция.
21. Процесуално представителство.
22. Представяване на физически лица от законни представители и пълномощници.
23. Представяване на държавата и юридическите лица.
24. Отговор на иска. Правно значение на отговора на иска. Защита на ответника срещу иска.
25. Същност на доказването и видове доказване.
26. Предмет и обseg на доказване. Тежест на доказване.
27. Доказателства и доказателствени средства. Електронни доказателства.
28. Обяснения на страните. Признание на факт. Признание на иска.

29. Писмени доказателства. Оспорване на документи.
30. Свидетелски показания.
31. Веществени доказателства. Вещи лица.
32. Правила за внасяне на доказателствения материал в процеса – посочване, представяне, допускане и събиране на доказателствени средства.
33. Обезпечаване на доказателства.
34. Заседание за решаване на делото. Постановяване на решението.
35. Същност на решението и видове решения. Стабилитет на решението.
36. Сила на пресъдено нещо. Зачитане на решението.
37. Обективни предели на силата на пресъдено нещо.
38. Субективни предели на силата на пресъдено нещо.
39. Изпълнителна сила.
40. Преобразуващо действие.
41. Зачитане на решенията по наказателни и административни производства.
42. Обективно съединяване на искове. Понятие и видове.
43. Инцидентен установителен иск. Обратен иск.
44. Насрещен иск. Възражение за прихващане.
45. Изменение на иска.
46. Другарство. Видове другарство.
47. Встъпване и привличане на подпомагаща страна.

48. Главно встъпване в процеса. Спор между кредитори (привличане на лице със самостоятелни права).
49. Приемство в процеса. Прехвърляне на спорно право.
50. Спиране и прекратяване на производството.
51. Оттегляне и отказ от иск.
52. Съдебна спогодба.
53. Поправяне на явна (очевидна) фактическа грешка. Тълкуване на неясно решение. Допълване на решение.
54. Обжалване на съдебните решения. Понятие и видове обжалване.
55. Порочни съдебни решения. Нищожни, недопустими и неправилни решения.
56. Производство пред въззивната инстанция. Особенности при другарството, при обективното съединяване на искове и подаването на частична жалба. Правомощия на втората инстанция. Решения.
57. Касационно обжалване. Принцип на селекция на касационното производство.
58. Основания за касационно обжалване. Правомощия на касационната инстанция.
59. Обжалване на определенията. Същност и допустимост на обжалването.
60. Производство по обжалване на определенията.
61. Същност и обсег на отмяната на влезли в сила решения по чл.303 ГПК. Отмяна по молба на трето лице.
62. Особени искиви производства – характеристика. Бързо производство.

63. Производство по търговски спорове.
64. Производство по колективни искиове.
65. Производство по дела за гражданско състояние. Брачен процес.
66. Съдебна делба.
67. Обезпечително производство.
68. Арбитражно производство, арбитражно решение. Взаимодействие и контрол между арбитража и държавния съд.
69. Производство по признаване и допускане изпълнението на чуждестранни арбитражни решения.
70. Същност на охранителните производства. Общи правила.
71. Особени правила относно производството по граждански дела при действие на Правото на Европейския съюз.
72. Придаване действие на чуждестранни решения и на решения от държави членки на ЕС. Решения по автономни производства.

ЛИТЕРАТУРА

Основна литература:

1. Брайков, С. Преобразуващи искиове и преобразуващи решения. 1974 г., преиздадено 2014 г., изд. Сиби;
2. Венедиков, П. Писмени доказателства и свидетелски показания в гражданския процес, София, 2000 г.
3. Иванова, Р., Бл. Пунев, С. Чернев, Коментар на новия Граждански процесуален кодекс. София, 2008 г.
4. Корнезов, Л. Гражданско съдопроизводство, т. I, Исков процес, София, 2009 г.
5. Корнезов, Л. Гражданско съдопроизводство, т. II, Съдебни и несъдебни производства, София, 2010 г.

6. Мингова, А. Въззивно и касационно обжалване на съдебните решения /2-ро допълнено и преработено издание/, София, 1999 г.;
7. Мингова, А. ,Отказът от иск, /2-ро допълнено и преработено издание/, С., 2000;
8. Мингова, А., Касационно обжалване, С., 2003;
9. Попова, В. Възражението за прихващане в съдебния исков процес София, 2000 г.;
10. Пунев, Бл., Ганчев, В., Хорозов, Г., Митева, Д., Бобатинов, М., Балева, Е. и др. Граждански процесуален кодекс. Приложен коментар., С. 2012 г.
11. Сияновски, Д. Процесуални решения и тяхната законна сила, Юридически архив, 1962, кн. 3.
12. Сияновски, Д. Понятието страна в процеса, Юридически архив, 1931, кн. 4.
13. Сияновски, Д. Изясняване фактическата страна на спора в гражданския процес, 1961 г.
14. Сталев, Ж. и Колектив. Гражданско процесуално право, Десето издание, София 2020 г.
15. Сталев, Ж. Сила на пресъдено нещо. София, 2007 г.
16. Цолова, К. Подпомагащата страна в съдебния исков процес. Сиби, С., 2009 г.
17. Цолова, К. Частичният иск. Сиби, С., 2012 г.
18. Чернев, С. Инстанционността в гражданския процес на РБ, София, 2006 г.
19. Яновски, Б. Актове, подлежащи на преглед по реда на надзора, София, 1965 г.

Допълнителна литература:

(указател за гражданскопроцесуална литература се съдържа в Сталев, Ж. и Колектив. Гражданско процесуално право (в съавторство с Мингова, А., Стамболиев, О., Иванова, Р. и Попова, В.), София, 2020, стр. 1412-1447)

1. Бончовски, П. Свободно движение на решения (Република България и Европейския съюз). БАН, ИДП, 2016 г.
2. Бончовски, П. Арбитражното решение. Категории съгласно международната и националната уредба. Възможност за прикрепяне на правни последици. Сборник в чест на 70-годишнината на проф. Емил Константинов, ИДП-БАН, 2018 г.
3. Бончовски, П. Местно арбитражно решение. Прикрепяне на правните последици (Обхват на законодателството). Научни трудове на Института за държавата и правото, XVII, ИДП-БАН, 2018 г.

4. Бончовски, П. Публичноправни последици на местното арбитражно решение. Обща характеристика. Сборник 100 години от рождението на проф. Борис Яновски, УИ „Климент Охридски“, 2019 г.
5. Градинарова, Т. Неприсъствено решение. Издателски център при РУ „А. Кънчев“, 2015.
6. Петров, Васил. За основанието на отрицателния установителен иск за несъществуването
7. на право или правоотношение, сп. Адвокатски преглед, 2016 г.
8. Попова, В. Избрани съчинения”, С., 2010: т. I „Прихващане. Материалноправни и процесуалноправни проблеми”; т. II „Несъстоятелност”; т. III „Избрани студии и статии”.
9. Пунев, Анастас, Спиране на исковото производство, Сиби, 2020 г.
10. Костов, Ив. Преклузия за възражения на ответника в общия исков процес. С.: Сиби, 2017.
11. Сборник 100 години от рождението на проф. Борис Яновски, УИ „Климент Охридски“, 2019 г.
12. Стамболиев, О., Градинарова, Т. Обективно съединяване на искове в гражданския процес. УИ “Св. Климент Охридски”, 2000 г.
13. Стамболиев, О. Доказването в гражданския процес, Сиела, С., 2010 г.
14. Спасова, С. Обезпечение на иска, Сиби, С., 2014 г.
15. Цончев, Кр. Съдебна делба, София, 1985 г.
16. Чернев, С. Заповедно производство, София, 2012 г.
17. Желязкова, Венцислава, Арбитражът като способ за решаване на имуществени спорове, Нова звезда, 2019 г.

2024 г.